

Bijlage: Evaluatie digitale terinzagelegging in Citrix

Aanleiding

Naar aanleiding van de adviezen bij het rekenkamerrapport “*Geheimhouding*” uit 2019 hebben Provinciale Staten gevraagd om na te gaan of digitale terinzagelegging op een veilige manier kon worden vormgegeven.

Inventarisatie

Uit de inventarisatie die werd verricht bleek dat het mogelijk was om te voorzien in digitale terinzagelegging en dat de techniek hiervoor al bij de Provincie beschikbaar was in de vorm van Citrix-files.

Het programma maakt het mogelijk om:

- Documenten digitaal te delen
- Toegang te beperken tot bevoegde statenleden en/of (burger)commissieleden
- Geheime stukken op te slaan in beveiligde omgeving (*Eng. Dataroom*)
- In te richten in lijn met informatieveiligheidsbeleid provincie Zeeland
- Ongewenst delen van informatie kan worden bewaakt (registratie login systeem, onmogelijkheden tot kopiëren en printen)

Juridische aspecten

Naast de technische mogelijkheden die er zijn om een (data)lek te voorkomen, zijn er ook wettelijke en protocollaire voorschriften die het delen van geheime informatie beletten. Deze zijn onder meer vastgelegd in de Gedragscode politieke ambtsdragers provincie Zeeland 2015 en artikel 272 Wetboek van Strafrecht. Politieke ambtsdragers, waaronder statenleden, zijn gehouden aan de geheimhoudingsplicht. Voor digitale en fysieke terinzagelegging gelden dezelfde wettelijke bepalingen met betrekking tot geheimhouding.

Besluitvorming

Op 10 juli 2020 stemden PS in met het digitaal terinzageleggen van geheime stukken door middel van Citrix. Hierbij hebben PS ook uitgesproken dat deze wijze van terinzagelegging geëvalueerd diende te worden voordat de werkwijze een vaste plek kan krijgen in het protocol uitwisseling van geheime informatie tussen GS en PS.

Ervaringen met digitale terinzagelegging

Sinds september 2020 worden geheime stukken die GS aan PS stuurt gedeeld via de Citrix omgeving.

Gebruikerskant

Frequentie gebruik en toegankelijkheid

Inmiddels is voor de terinzagelegging negenmaal gebruik gemaakt van Citrix. Voorafgaand aan de eerste keer dat dit gebeurde is een handleiding verspreid onder de statenleden. In vergelijking met de analoge werkwijze worden de geheime stukken nu gemiddeld door meer statenleden ingezien.

Wanneer stukken worden geplaatst krijgen de personen die op basis van het protocol uitwisseling van geheime informatie toegang hebben tot de verstrekte informatie een e-mail waarin de terinzagelegging wordt aangekondigd. PS weten de stukken over het algemeen goed te vinden. Een enkele keer komt bij de statengriffie nog een vraag binnen waar de documenten te vinden zijn.

- *Nieuwe statenleden moeten (na de verkiezingen) ook wegwijs worden gemaakt in het gebruik van Citrix.*

Overzichtelijke indeling stukken

Over de naamgeving van de stukken zijn er opmerkingen ontvangen van verschillende statenleden. De namen van de documenten blijken niet altijd meteen duidelijk. Daarnaast staan stukken soms door elkaar.

- *Duidelijke naamgeving van documenten is een aandachtspunt.*
- *Het systeem biedt de mogelijkheid om stukken in sub mappen te plaatsten waardoor zaken inzichtelijker worden.*

Beheerderskant

Duur terinzagelegging

Om het delen van informatie via Citrix ordentelijk te laten verlopen zijn er ambtelijk werkafspraken gemaakt over het proces van terinzagelegging. Hierbij wordt de griffie tijdig geïnformeerd wanneer er stukken worden gedeeld met provinciale staten. Eén van de redenen hiervoor is dat de statenleden direct op de hoogte kunnen worden gebracht wanneer geheime stukken beschikbaar zijn. Ook is het op grond van artikel 25 Provinciewet nu nog van belang dat in de eerstvolgende statenvergadering de geheimhouding wordt bekrachtigd om deze niet te laten vervallen. Dit verandert wanneer de wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur van kracht wordt.

- *De noodzaak tot bekrachtigen van geheimhouding door PS vervalt wanneer de wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur van kracht wordt. PS behoeven dan enkel nog de geheimhouding op te heffen wanneer dit aan de orde is.*

Termijnen en terugvragen geheime stukken

Stukken worden voor een bepaalde tijd in Citrix geplaatst. Hier wordt aansluiting gezocht met de vergadercyclus van PS. Wanneer de vergadering waar de stukken betrekking op hebben voorbij is, worden de stukken van de server gehaald. Alleen wanneer er verzocht om geheime stukken opnieuw ter inzage te leggen worden deze weer in Citrix geplaatst.

Vraag is of deze werkwijze in lijn is met het bepaalde in artikel 13 van het (huidige) RvO van provinciale staten. Dat zegt:

“Indien omtrent stukken op grond van artikel 25, eerste of tweede lid, van de Provinciewet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken in afwijking van het eerste lid, onder berusting van de griffier en verleent de griffier de leden van provinciale staten inzage.”

Op grond hiervan zouden stukken tot en met het opheffen van de geheimhouding beschikbaar moeten zijn voor de statenleden. Bezien moet worden of dit is in te regelen binnen het systeem.

- *Stukken berusten onder de statengriffier zolang de geheimhouding niet is opgeheven. De stukken dienen in die periode toegankelijk te blijven voor de leden van PS.*

Technische kant

Risico's

Er werden voorafgaand aan de invoering een aantal risico's onderkend voor het op deze wijze delen van de geheime stukken. Deze hadden onder meer betrekking op de mogelijkheid dat stukken ongeoorloofd zouden worden gedeeld (of gelekt). In de afgelopen periode is dit risico zich niet voorgedaan. De drempel voor de toegang tot de digitale kluis (dubbele identificatie) en de technische beperkingen die bestaan ten aanzien van het delen, printen en doorzenden van stukken in combinatie met de ambtseed lijken te voldoen.

Aandachtspunten

1. Nieuwe statenleden moeten (na de verkiezingen) ook wegwijs worden gemaakt in het gebruik van Citrix.
2. Duidelijke naamgeving van documenten is een aandachtspunt.
3. Het systeem biedt de mogelijkheid om stukken in sub mappen te plaatsten waardoor zaken inzichtelijker worden.
4. De noodzaak tot bekrachtigen van geheimhouding door PS vervalt wanneer de wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur van kracht wordt. PS behoeven dan enkel nog de geheimhouding op te heffen wanneer dit aan de orde is.
5. Stukken berusten onder de statengriffier zolang de geheimhouding niet is opgeheven. De stukken dienen in die periode toegankelijk te blijven voor de leden van PS.

Conclusie

De digitale terinzagelegging voldoet aan de behoefte. Meer statenleden weten de digitale stukken te vinden dan er voorheen de fysieke stukken kwamen inzien. In die zin lijkt de drempel lager te zijn geworden. Van de risico's die voor invoering van deze werkwijze werden geschetst heeft zich in het eerste jaar er niet één voorgedaan. Het ambtelijk proces voor de terinzagelegging is ingericht en functioneert, maar kan op enkele punten nog verbeterd worden. De stukken moeten in lijn met het RvO PS gedurende de periode dat de geheimhouding loopt toegankelijk blijven voor de statenleden, dit moet worden geborgd.

Alles overziend voldoet deze wijze van terinzagelegging en zijn er geen beletselen om deze werkwijze te verankeren in het protocol voor het uitwisselen van geheime informatie tussen GS en PS.